

Státní
veterinární
správa

Nákazová situace v chovech skotu v České republice

Seč 03. 12. 2019

Populace skotu v České republice 2014 - 2018

Počet hospodářství s chovem skotu

Kraj	2014	2015	2016	2017	2018
Hlavní město Praha	16	15	17	16	21
Středočeský kraj	2 170	2 233	2 258	2 279	2 239
Jihočeský kraj	2 986	2 982	3 021	3 050	3 073
Plzeňský kraj	1 896	1 958	1 964	1 979	2 013
Karlovarský kraj	419	443	446	447	461
Ústecký kraj	824	843	831	846	856
Liberecký kraj	991	1 031	1 052	1 064	1 049
Královéhradecký kraj	1 492	1 636	1 585	1 558	1 521
Pardubický kraj	1 666	1 836	1 821	1 788	1 687
Kraj Vysočina	2 263	2 260	2 233	2 218	2 211
Jihomoravský kraj	708	838	840	842	770
Olomoucký kraj	1 017	1 088	1 066	1 051	1 042
Zlínský kraj	1 185	1 358	1 375	1 368	1 326
Moravskoslezský kraj	1 936	2 218	2 190	2 175	2 055
Celkem ČR	19 569	20 739	20 699	20 681	20 324

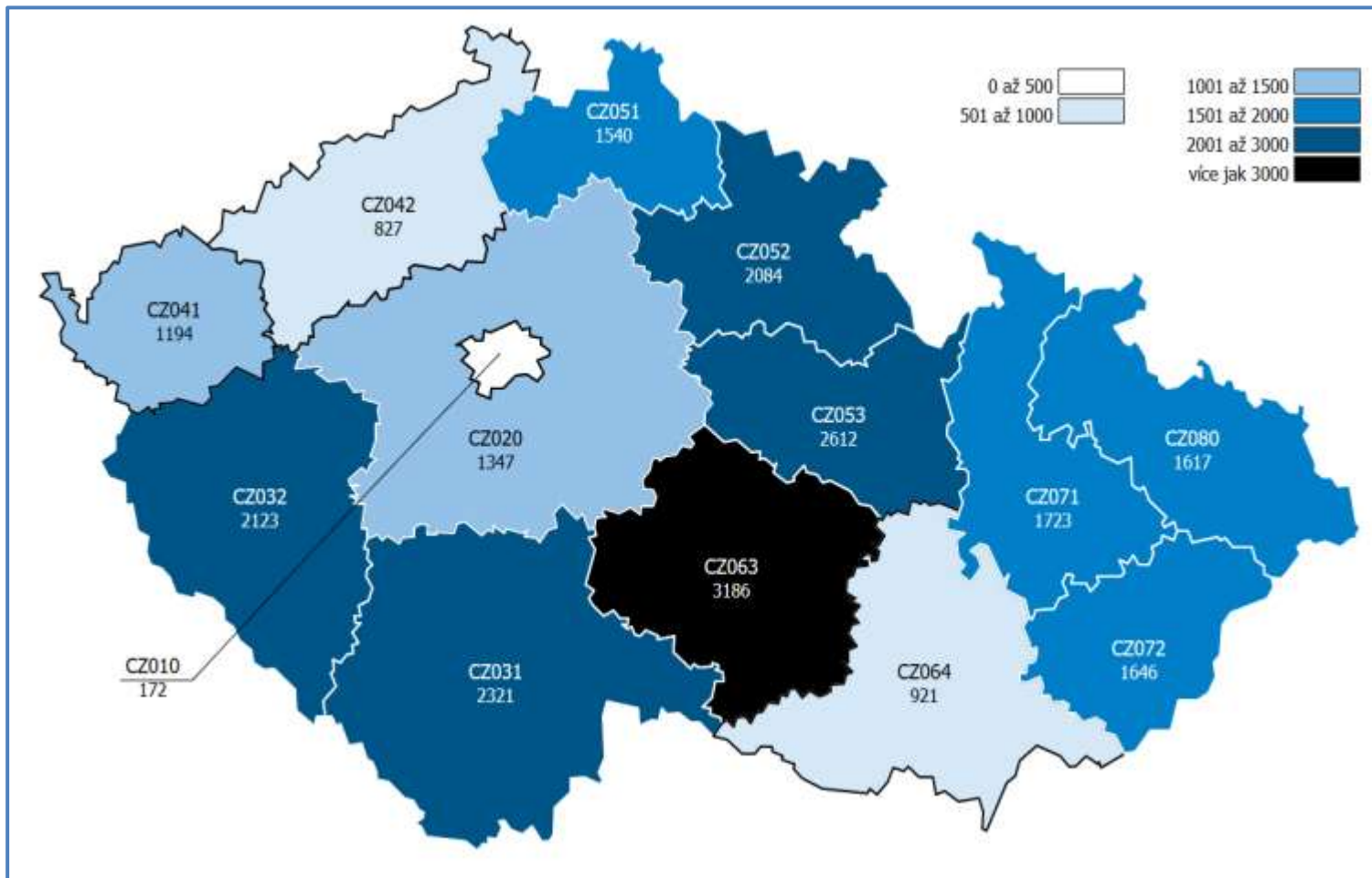
Populace skotu v České republice 2014 - 2018

Počet chovaných zvířat

Kraj	2014	2015	2016	2017	2018
Hlavní město Praha	817	836	852	882	854
Středočeský kraj	151 234	148 773	148 764	148 604	148 373
Jihočeský kraj	230 733	225 656	223 304	224 182	233 449
Plzeňský kraj	173 868	160 363	157 324	156 136	160 544
Karlovarský kraj	47 448	34 957	35 283	35 013	39 579
Ústecký kraj	45 272	41 857	41 916	42 727	44 122
Liberecký kraj	51 367	46 942	46 470	45 893	48 739
Královéhradecký kraj	103 602	99 054	96 378	96 189	99 200
Pardubický kraj	117 919	117 965	117 364	118 074	118 025
Kraj Vysočina	213 817	216 950	218 118	218 538	216 527
Jihomoravský kraj	62 732	64 831	64 717	67 073	66 339
Olomoucký kraj	92 409	89 528	89 005	87 774	90 766
Zlínský kraj	62 187	61 984	62 650	63 529	65 254
Moravskoslezský kraj	1 936	2 218	82 191	83 192	87 796
Celkem ČR	1 355 341	1 311 914	1 384 336	1 387 806	1 419 567

Denzita skotu v České republice 2018

Skot - denzita zvířat na 100 km²

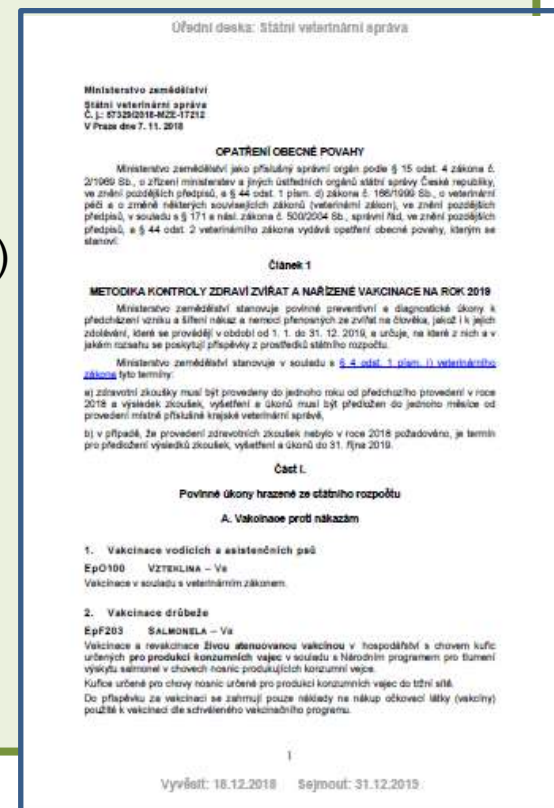

Metodika kontroly zdraví zvířat a nařízené vakcinace

Monitoring nález v ČR je prováděn podle Metodiky kontroly zdraví zvířat a nařízené vakcinace platné pro daný rok.

V rámci této Metodiky jsou u skotu prováděna vyšetření na následující choroby:

- Brucelóza skotu (Bovine brucellosis - Brucella abortus)
- Tuberkulóza skotu (Bovine tuberculosis - TB)
- Infekční bovinní rinotracheitida (IBR)
- Enzootická leukóza skotu (Enzootic bovine leucosis - EBL)
- Bovinní spongiformní encefalopatie (BSE)
- Katarální horečka ovcí (Bluetongue - BT)
- Bovinní virová diarrhoea (BVD)
- Campylobacter foetus ssp. venerealis
- Trichomonas foetus
- Schmalenberg virus

Nákazová situace v chovech skotu – nákazové statusy ČR

Česká republika

1) je úředně prostá těchto nákaz skotu (dle EU, OIE):

- **Brucelóza skotu** (Bovine brucellosis - Brucella abortus)
- **Tuberkulóza skotu** (Bovine tuberculosis - TB)
- **Enzootická leukóza skotu** (Enzootic bovine leucosis - EBL)
- **Slintavka a kulhavka** (Foot and mouth disease - FMD)
- **Bovinní spongiformní encefalopatie** (BSE) – zanedbatelné riziko
- **Katarální horečka ovcí** (Bluetongue - BT)

2) je dále bez výskytu (prostá) těchto nákaz:

- **Nodulární dermatitida skotu** (Lumpy skin disease – LSD)
- **Plicní nákaza skotu** (Contagious bovine pleuropneumonia – CBPP)
- **Vezikulární stomatitida** (Vesicular stomatitis)

3) dokončuje eradikaci **Infekční bovinní rinotracheitidy** (IBR)

Brucelóza skotu – Bovine brucellosis

Výskyt v ČR – naposledy v roce 1964

Eradikační program – ukončen v roce 1964

Status území prostého nákazy – od roku 2004 (se vstupem do EU)

Vakcinace – v ČR zakázána

Monitoring (sérologické vyšetření – ELISA; RBT+ RVK):

- 10 % skotu samičího pohlaví staršího 24 měsíců 1x ročně
- plemenní býci před zařazením do plemnitby a 1x ročně v průběhu plemnitby
- všechny zmetalky bezprostředně po zmetání
- všechny samice starší 24 měsíců a všichni plemenní býci při dovozu/přemístění ze TZ nebo ČS, které nemají status země/regionu úředně prostého brucelózy skotu

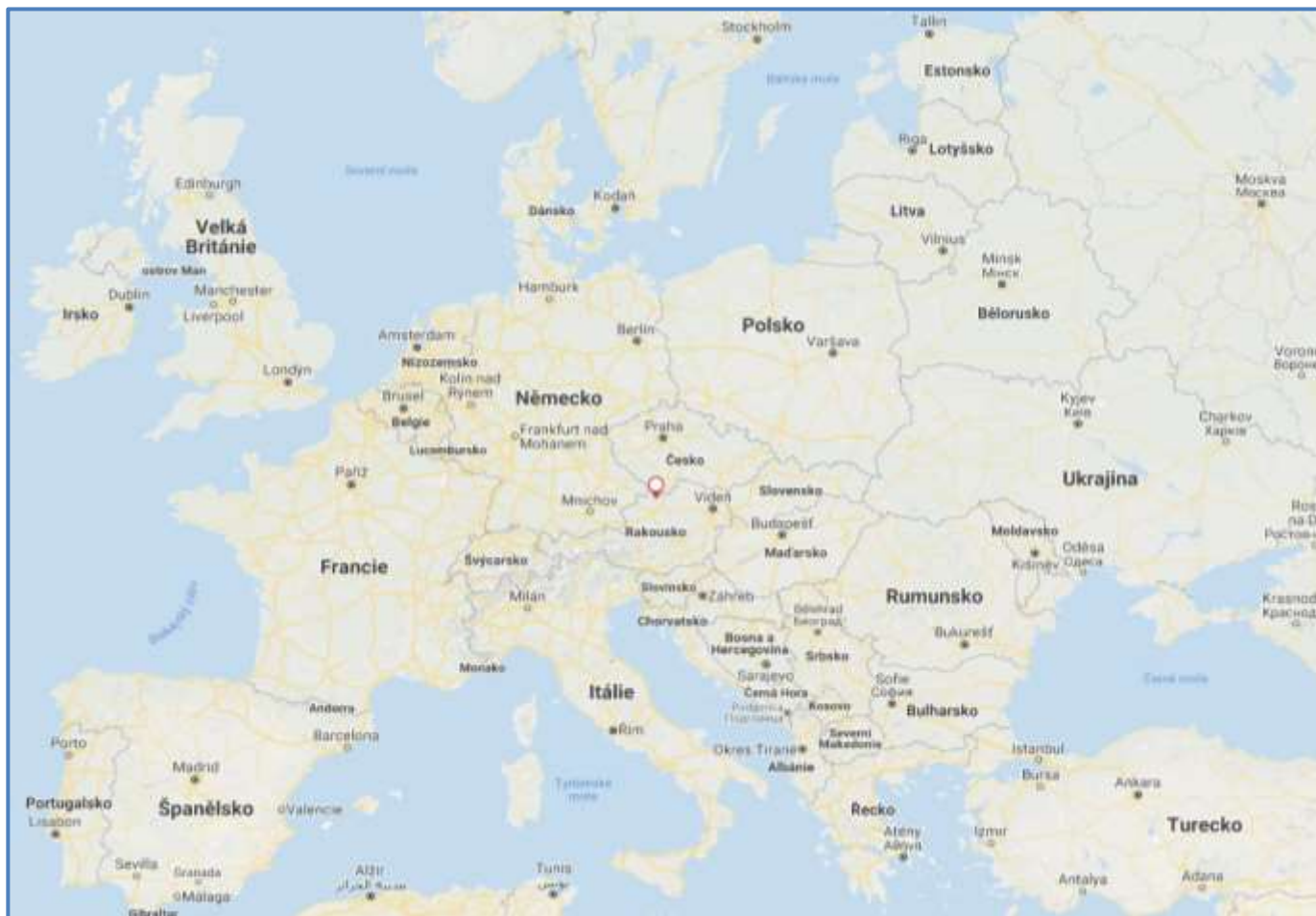
Rok	Sérologické vyšetření + bakter. vyšetření zmetků		Vyšetření bazénových vzorků mléka			Infikovaná stáda	
	Zvířata	Pozitivní/Dubiózní	Hospodářství	Zvířata	Pozitivní	Hospodářství	Zvířata
2015	82 955	0	-	-	-	0	0
2016	79 088	0	-	-	-	0	0
2017	81 822	0	-	-	-	0	0
2018	80 588	2*/1*	-	-	-	0	0

* Individuálním došetřením krve zvířat specifickými testy byla nákaza ve všech případech vyloučena

Zkřížená reakce např. s bakteriemi *Yersinia enterocolitica* O:9 nebo *Escherichia coli* O:159

Brucelóza skotu – situace v Evropě k 22. 11. 2019

V roce 2019 do ADNS nahlášen **jediný případ** brucelózy skotu z **Rakouska**

Tuberkulóza skotu - Bovinne tuberculosis (TB)

Výskyt v ČR – naposledy v roce 2002

Eradikační program – ukončen v roce 1968

Status území prostého nákazy – od roku 2004 (se vstupem do EU)

Vakcinace – v ČR zakázána

Monitoring (jednoduchou tuberkulinací):

- 10 % skotu samičího pohlaví staršího 24 měsíců 1x ročně
- plemenní býci před zařazením do plemenitby a 1x ročně v průběhu plemenitby
- všechny samice a všichni plemenní býci starší 6 týdnů při dovozu/přemístění ze TZ nebo ČS, které nemají status země/regionu úředně prostého tuberkulózy skotu

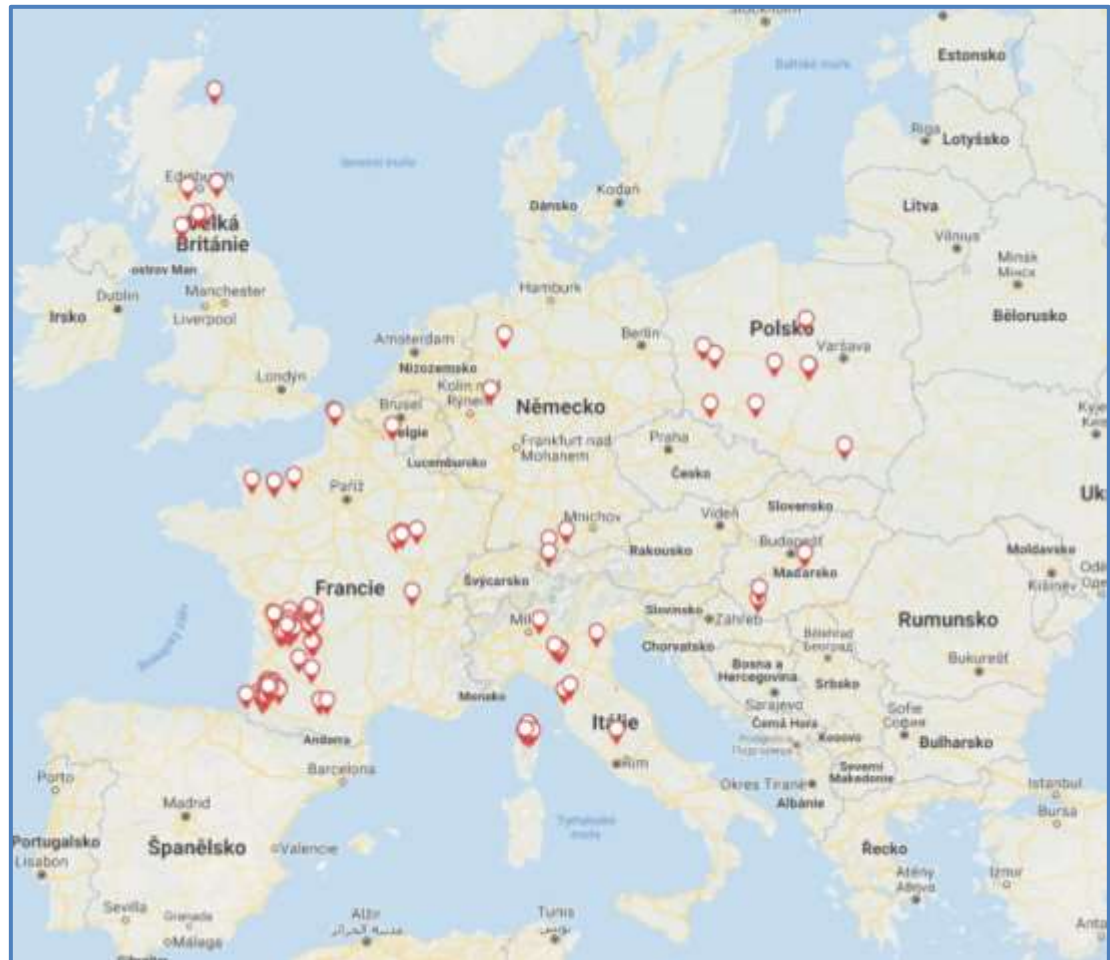
Rok	Počet vyšetřených plemenných býčků, býků a zvířat z jiných ČS		Počet vyšetřených krav (dojnic) starších 24 měsíců			Počet zvířat s PA změnami na jatkách	Počet bakterio- logicky pozitivních zvířat
	Zvířata	Pozitivní	Počet zvířat	Pozitivní reakce	Dubiózní reakce		
2015	8 168	0	68 126	3*	2*	0	0
2016	8 638	0	64 278	3*	15*	0	0
2017	9 193	0	63 310	0	0	4	0
2018	4 848	0	37 765	2*	0	0	0

* Ve všech případech byla nákaza prostřednictvím simultánní tuberkulinace vyloučena

Tuberkulóza skotu – situace v Evropě k 22. 11. 2019

V roce 2019 do ADNS nahlášeno celkem 122 pozitivních případů TBC

Rakousko	3
Francie	88
Německo	3
Maďarsko	3
Itálie	8
Polsko	10
Velká Británie	7
CELKEM	122

Enzootická leukóza skotu - EBL

Výskyt v ČR – naposledy v roce 2010

Eradikační program – ukončen v roce 1996

Status území prostého nákazy – od roku 2004 (se vstupem do EU)

Vakcinace – v ČR zakázána

Monitoring (sérologické vyšetření - ELISA):

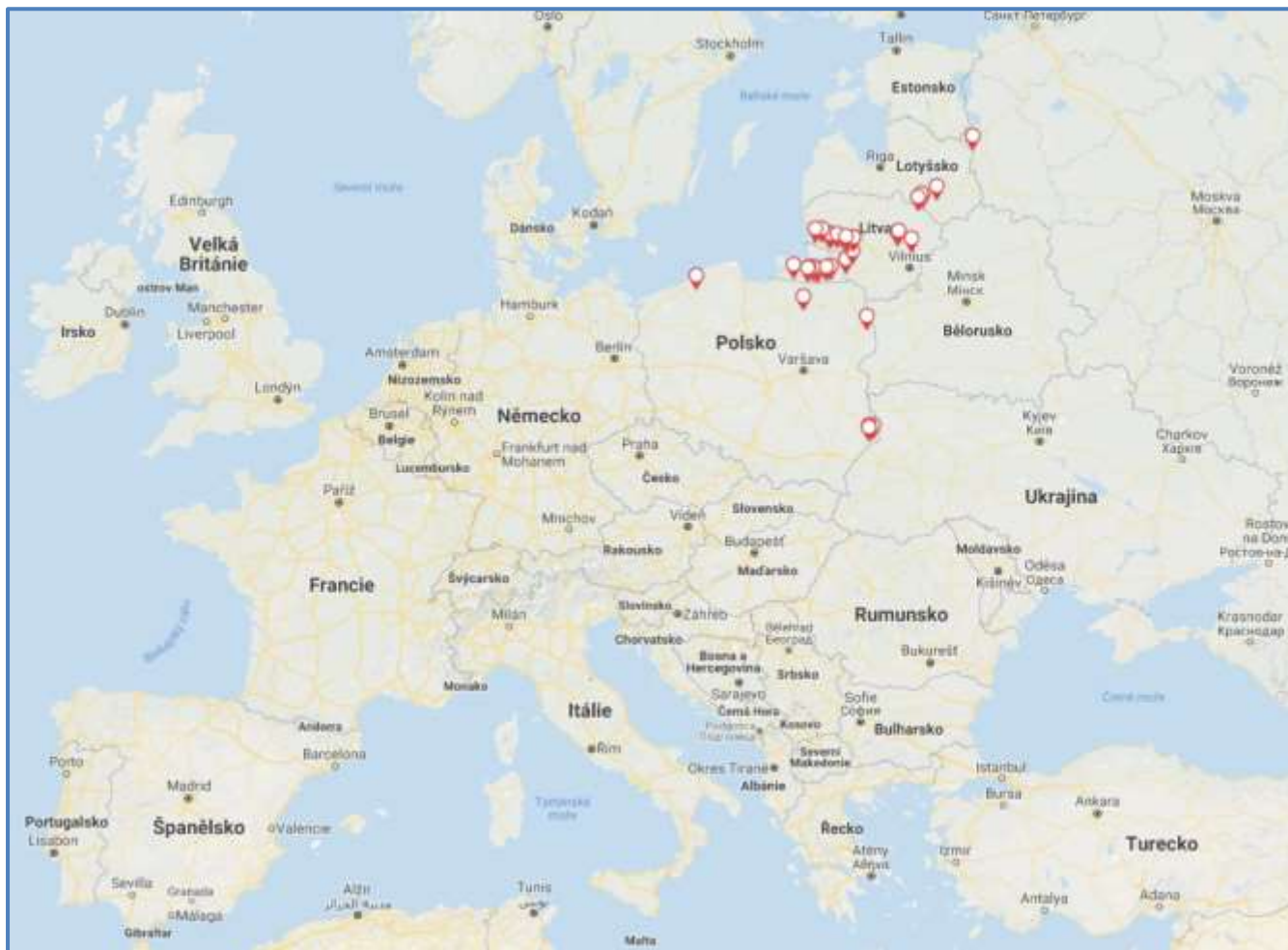
- 10 % skotu samičího pohlaví staršího 24 měsíců 1x ročně
- plemenní býci před zařazením do plemenitby a 1x ročně v průběhu plemenitby
- všechny zmetalky bezprostředně po zmetání
- všechny samice starší 24 měsíců a všichni plemenní býci při dovozu/přemístění ze TZ nebo ČS, které nemají status země/regionu úředně prostého enzootické leukózy skotu

Rok	Sérologické vyšetření	
	Počet vyšetřených zvířat	Pozitivní
2015	78 605	0
2016	74 577	0
2017	75 767	0
2018	76 205	0

Enzootická leukóza skotu – situace v Evropě k 22. 11. 2019

V roce 2019 do ADNS hlášeno celkem 37 případů

Lotyšsko	2
Litva	21
Polsko	14
CELKEM	37

Bovinní spongiformní encefalopatie - BSE

Výskyt v ČR – naposledy v květnu 2009

Aktivní monitoring – 1. 2. 2001 – 31. 12. 2009

Status země se zanedbatelným rizikem BSE – od roku 2015

Vakcinace – není

Monitoring (rychlý imunotest na BSE):

- v průběhu aktivního monitoringu (2001 – 2009) bylo diagnostikováno pouze 30 pozitivních případů
- od roku 2013 všechn uhybnulý a nutně poražený skot od věku 24 měsíců
- poražený skot narozený v Bulharsku a Rumunsku nebo ve TZ od věku 30 měsíců
- skot s klinickými příznaky / podezřením na BSE

Rok	Skot	
	Počet vyšetřených zvířat	Pozitivní
2015	20 095	0
2016	15 516	0
2017	20 158	0
2018	21 732	0

Bovinní spongiformní encefalopatie – situace v Evropě

V roce 2019 do ADNS hlášen pouze 1 případ v **Polsku** a 2 ve **Španělsku**

Katarální horečka ovcí - Bluetongue (BT)

Výskyt v ČR – naposledy v září 2009

Eradikační program – povinná vakcinace 2007 – duben 2011

Status území prostého nákazy – od 29.4.2013 (2 roky bez výskytu nákazy po ukončení vakcinace)

Vakcinace – v ČR zakázána

Monitoring (sérologické vyšetření – ELISA):

- od dubna do listopadu (období výskytu vektorů) aktivní monitoring v souladu s přílohou I nařízení Komise (ES) č. 1266/2007 (odhalení prevalence 20 % s 95 % spolehlivostí)

	Počet hospodářství	Počet zvířat	Pozitivní
2015		1 280	0
2016	179	1 389	0
2017	161	1 080	0
2018	151	1 052	0

Mimo tento monitoring byla v roce 20198 vyšetřována i zvířata určená pro přesun z ČR (v rámci obchodu) – celkem vyšetřeno:

- Sérologicky (ELISA) 1 827 ks skotu / 4 ks pozitivní (postvakcinační protilátky)
- Virologicky (PCR) 604 ks skotu / vše negativní

Infekční bovinní rinotracheitida (IBR)

Současný status ČR: země se schváleným programem EK ozdravování od IBR

V ČR probíhá ozdravování chovů od IBR:

- **Národní ozdravovací program od IBR** probíhal od 1. 1. 2006 do 31. 12. 2016
- V hospodářstvích s neukončeným programem ozdravování k 31. 12. 2016, ve kterých byla IBR pozitivní zvířata, pokračovalo ozdravování nařízením **MVO**, která stanovila podmínky, způsob a termín dokončení ozdravení pro jednotlivá hospodářství
- Všechna IBR pozitivní zvířata byla postupně vyřazena z chovů (odporažení, prodej mimo území ČR)
- Během roku 2019 ale došlo k reinfekci několika chovů – ihned přijímána MVO, IBR pozitivní zvířata vyřazena, ostatní navakcinována

Vakcinace – povolena vakcinace markerovou vakcínou

Infekční bovinní rinotracheitida (IBR)

Hospodářství reinfikovaná / s nedokončeným ozdravováním od IBR

- **Středočeský kraj: 1 hospodářství - 2 pozitivní kusy** Dg 25. 10. 2019 (při 2. závěrečném vyšetření stáda 186 ks); vyřazeny 13. 11. 2019
- **Jihočeský kraj: 1 hospodářství – 5 pozitivních kusů dojníc** Dg 25. 10. 2019 při vyšetření EpA340 (chov již IBR prostý bez vakcinace); všech 5 pozitivních kusů bylo nakoupeno v roce 2018 z hospodářství na Vysočině; vyřazeny 14. 11. 2019; zbývající skot (13 ks) IBR negativní, navakcinována
- **Kraj Vysočina: 1 hospodářství** – došetřeno na základě IBR pozitivního nálezu v hospodářství v Jihočeském kraji; **9 pozitivních kusů** Dg 5. 11. 2019 + zbývající 4 kusy IBR negativní, rozhodnuto, že všech 13 ks bude poraženo
- **Středočeský kraj: 1 hospodářství – 10 pozitivních kusů** Dg 2. 11. 2019 při vyšetření stáda 36 ks v SVÚ Praha – zasláno na confirmaci do NRL v SVÚ Jihlava, čeká se na potvrzení; v hospodářství celkem 335 zvířat (41 ks starších 24 měsíců)

Infekční bovinní rinotracheitida (IBR)

Monitoring v ozdravených hospodářstvích (sérologické vyšetření ELISA) :

- vsechen skot starší 24 měsíců 1x ročně
- plemenní býci před zařazením do plemenitby a 1x ročně v průběhu plemenitby
- všechny zmetalky bezprostředně po zmetání
- vsechen skot starší 6 měsíců při dovozu/přemístění ze TZ nebo ČS, které nemají status země/regionu úředně prostého nebo dodatečné garance na IBR

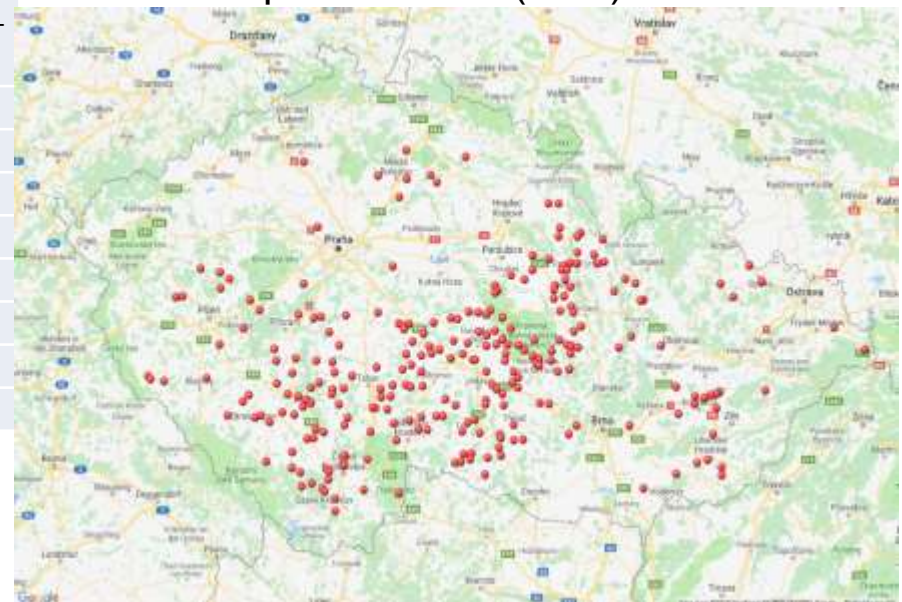
ROK	Počet vyšetřených zvířat	Počet prošetřených hospodářství
2014	579 708	12 040
2015	614 267	12 402
2016	635 026	12 585
2017	647 457	11 843
2018	681 331	11 866
2019 (k 29. 11.)	606 952	10 004

Q horečka

Za celý rok 2018 bylo na Q horečku vyšetřeno 3 886 zmetalek skotu na 1 007 hospodářstvích.

Rok	Skot			
	Počet vyšetřených	ELISA pozit.	CFT pozit	Počet pozit. hospodářství v CFT
2011	4 882	1 340	406	285
2012	4 456	1 283	380	256
2013	4 539	1 305	424	279
2014	4 353	1 323	387	244
2015	4 118	1 369	453	224
2016	3 968	1 152	426	284
2017	3 889	1 094	487	281
2018	3 886	1 110	437	262

Pozitivní hospodářství (**celkem 262**) na Q horečku po došetření (CFT) v roce 2018

Virus Schmalleberg

Výsledky vyšetření na Schmalleberg virus u skotu v roce 2015 - 2018

	ELISA		VNT		PCR	
	Počet vyšetřených	Počet pozitivních	Počet vyšetřených	Počet pozitivních	Počet vyšetřených	Počet pozitivních
2015	11 449	2 178	494	86	43 338	0
2016	20 815	3 682	39	11	38 673	23
2017	26 053	5 567	552	180	11 628	0
2018	10 915	1 381	544	130	6 269	15

Slintavka a kulhavka - Foot and Mouth Disease (FMD)

Výskyt v ČR – naposledy v roce 1975

Status území prostého nákazy – od roku 2014 (země prostá nákazy bez vakcinace)

Vakcinace – v ČR zakázána

V roce 2018 a v lednu 2019 platila mimořádná veterinární opatření.

(2. 7. 2019 – 18. 1. 2019)

nařizovala chovatelům v ČR, aby do hospodářství s chovem vnímavých druhů zvířat nevstupovaly osoby a nevjížděly dopravní prostředky, které jsou důvodně podezřelé z kontaminace virem slintavky a kulhavky a moru malých přežvýkavců tím, že se posledních 28 dnů pohybovaly v oblasti s výskytem této nákazy. Vstup osob a vjezd dopravních prostředků byl umožněn pouze při dodržení požadavků na jednorázový oblek a důkladnou dezinfekci

Nodulární dermatitida skotu Lumpy skin disease – (LSD)

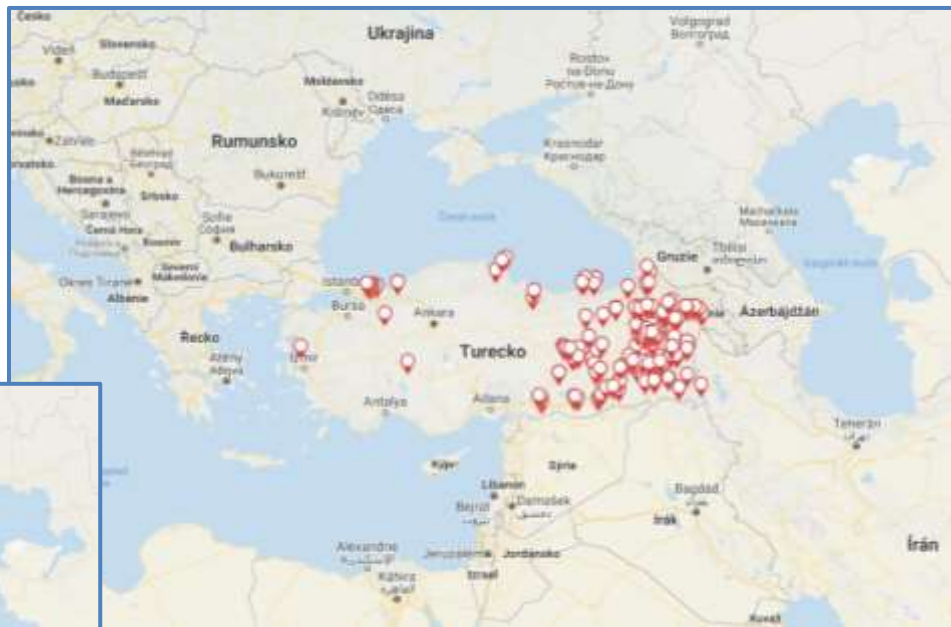
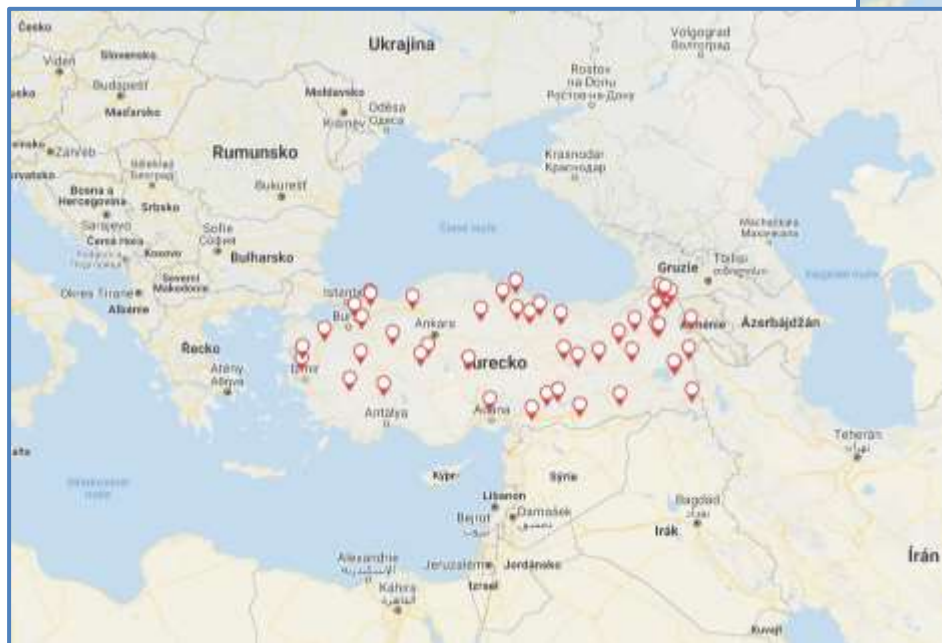
Výskyt v ČR – nikdy

Vakcinace – v ČR zakázána

Slintavka a kulhavka, nodulární dermatitida situace v Evropě k 22. 11. 2019

V roce 2019 je do ADNS hlášen výskyt slintavky a kulhavky a nodulární dermatitidy pouze z **Turecka**

Slintavka a kulhavka: Turecko 48

Nodulární dermatitida: Turecko 169

Děkuji za pozornost

Dotazy

Zobrazit >

Obchodování

Zobrazit >

Potraviny

Zobrazit >

Zvířata

Zobrazit >

Hlavní stránka

Ochrana zdraví zvířat a péče o jejich pohodu

Dozorová činnost – informace pro chovatele

Úvod

Povinné označování psů

Cestování se zvířaty v zájmovém chovu

Zdraví zvířat

> Dozorová činnost – informace pro chovatele

> Antiparazitární ošetření volně žijící

Dozorová činnost – informace pro chovatele

[WWW.SVSCR.CZ](http://www.svscr.cz)

V této sekci budou postupně zveřejňovány informace pro chovatele hospodářských zvířat týkající se úředních kontrol v oblasti ochrany zdraví zvířat.

[Kontrola biologické bezpečnosti](#)

[Léčiva a odborné veterinární úkony](#)

